

способах функціонування цієї системи. Карти, схеми, статистичні дані, графіки, хроніка — далеко неповний обсяг матеріалів, що використовується викладачами під час лекцій та семінарів. Не менш важливою є самостійна діяльність студентів, під час індивідуально-консультативної роботи та семінарів. Розподілені на групи, вони готують у програмі *Microsoft Power Point* мультимедійні презентації, демонструючи різноманітні ілюстрації, фото- і відеоматеріали, портрети, історичні документи.

Застосування згаданих технологій досить ефективно для всіх форм навчання. Не менш актуальним це є для заочної форми навчання та у вивченні вибіркових дисциплін. Коли викладач, є не лише лектором, а диригентом навчальної діяльності студента. Самостійна робота студента з інформаційними джерелами, крім набуття вмінь та навичок, необхідних для подальшої діяльності, дає можливість пробудити зацікавленість у процесі та бажання знати більше.

Вже сьогодні викладачі кафедри працюють над розробками тестових завдань, автоматизованих навчальних курсів та комп'ютерних посібників для вивчення історичних дисциплін у рамках програми. На перспективу плануємо створення мультимедійних додатків, та інтерактивних on-line-дискусій та конференцій. Впровадженню дистанційної форми дало б змогу включити всілякі електронні джерела інформації.

Основна складність у застосуванні нових інформаційних технологій та розвитку системи дистанційної освіти полягає у проблемі базових технологічних елементів, а також у недостатності технічної бази кафедри. Адже вчені відзначають, що зміни, які відбуваються сьогодні в сфері інформатизації, можна назвати революцією в освіті, тому застосування новітніх інноваційно-інформаційних технологій вкрай необхідне.

Л. Я. Новосад, канд. екон. наук, доц.,
кафедра фінансів

ФОРМИ І МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ»

Розвиток Болонського процесу є інструментом гармонізації систем вищої освіти країн-учасниць і виступає взаємовигідним способом формування єдиного європейського ринку висококвалі-

ліфікованої праці та освіти. Болонський процес передбачає зміну парадигми вищої освіти від підходу, орієнтованого на викладача, до орієнтованого на студента. Навчальне середовище повинно бути спроектоване для особистісно-орієнтованого підходу до студента та сприяння організації його самостійної та індивідуальної навчальної діяльності.

Вивчення дисципліни «Управління державним боргом» передбачає одержання ґрунтовних знань теоретичних засад управління державною заборгованістю, набуття вмінь і навичок планування державних запозичень, ефективного спрямування залучених коштів та використання методів управління й обслуговування боргу.

Для активізації навчальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Управління державним боргом» використовуються проблемні лекції, тренінги, підготовка доповідей, участь у дискусійних клубах та конференціях.

Особливістю даного курсу є неоднозначність і багатоплановість трактування положень та підходів, які застосовуються у вітчизняній практиці управління державним боргом. Під час проблемних лекцій акцентується увага студентів на багатоваріантності трактування дефініцій, особливостях вітчизняної і зарубіжної практики управління державним боргом, окреслюються проблеми боргового менеджменту та пропонуються шляхи їх вирішення.

Завданням тренінгу з курсу «Управління державним боргом» є формування у студентів практичних вмінь і навичок планування державних запозичень, визначення шляхів підвищення їх ефективності та напрямів удосконалення методів управління державним боргом. Під час тренінгу використовуються такі методи активізації навчального процесу, як семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-методи. На семінарах-дискусіях розглядаються та обговорюються питання, підняті на проблемних лекціях. Вони розвивають мислення, допомагають формувати власні погляди та позицію з врахуванням колективної думки. Мозкова атака дозволяє за короткий проміжок часу висловити та обговорити велику кількість ідей, здійснити їх селекцію. Кейс-метод використовується за матеріалами самостійної роботи над літературними та відомчими матеріалами. Це дає змогу наблизити процес навчання до практичної діяльності, реальних проблемних ситуацій, які виникають у процесі управління державним боргом.

Підготовка доповідей дає змогу дослідити актуальні й проблемні питання вітчизняної та зарубіжної теорії і практики управління державним боргом. Ми вважаємо важливим врахування

інтересів студентів при обранні теми доповіді, яку вони можуть пропонувати самостійно, узгодивши з викладачем. Це підвищує зацікавленість студентської аудиторії до підняття та розгляду проблем управління та обслуговування державного боргу. Студенти з кращими доповідями рекомендуються для участі у роботі дискусійного клубу та студентської наукової конференції. Участь у роботі конференції дає змогу висловлювати свою думку і відстоювати власну позицію, аргументовано відповідати на запитання, отримати досвід проведення наукових досліджень та участі у наукових дискусіях.

Використання методів активізації навчального процесу дає змогу підвищити інтерес студентів до отримання знань, сприяє організації самостійної та індивідуальної навчальної діяльності й формуванню ефективної системи набуття вмінь і навичок.

*Т. Є. Оболенська, д-р екон. наук, проф.,
кафедра міжнародної торгівлі,
проректор з науково-педагогічної роботи*

ІННОВАЦІЙНО-ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ ПІДГОТОВКИ ПІДПРИЄМЦІВ, ОРІЄНТОВАНА НА МІЖНАРОДНИЙ РИНОК ПРАЦІ

Приєднання України до Болонського процесу і входження до СОТ потребує трансформувати вищу освіту до освітніх вимог розвинених країн світу.

Вступ до СОТ передбачає відкритість ринку робочої сили. При цьому вимоги до фахівців, що претендують на працевлаштування в інших країнах, визначатимуться іноземними роботодавцями. Звідси випливає, що не лише тип диплома і кваліфікація фахівця повинні бути зрозумілими такому роботодавцю, а також мають бути визначені змістом засвоєного навчального матеріалу набуті компетенції.

Необхідно провести узгодження галузевих стандартів вищої освіти з міжнародними, а також забезпечення високої міжнародної оцінки щодо діяльності наших закладів: якісної підготовки фахівців, реального визнання українських дипломів, ступенів і кваліфікацій на міжнародному ринку праці та освітніх послуг. У світлі цих тенденцій розвиток і вдосконалення української економічної освіти потрібно спрямовувати в напрямку міжнародної